

Echa Historii - Niegowa

Władysław Pitek

Słowo wstępne

Jednym z najpiękniejszych zakątków Polski jest obszar Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Malowniczy krajobraz, ruiny średniowiecznych warowni oraz nieskażona przyroda sprawiają, że jurajskie tereny każdego roku przyciągają bardzo wielu turystów. Nie zapominajmy jednak o tym, że Jura to także żyjący tu ludzie. W niniejszej publikacji chcieliśmy zwrócić szczególną uwagę na postacie, których życie i działalność związane były z obszarem dziewięciu gmin położonych w północnej części Jury. Na przestrzeni wielu stuleci, aż do czasów nam najbliższych w gminach: Janów, Koziegłowy, Lelów, Niegowa, Mstów, Olsztyń, Poczesna, Poraj oraz Żarki żyli ludzie, których życiorysy stanowią piękną kartę, ukazującą codzienną pracę na rzecz swojej Małej Ojczyzny. Dzięki biogramom zebranych i opracowanych przez lokalnych miłośników historii, ukazane zostały losy osób, których postawa życiowa może stanowić wzorzec dla młodego pokolenia Polaków. Poznanie tych życiorysów umożliwi lepsze zrozumienie dziejów północnej części Jury i uświadomi jak ważne dla lokalnej społeczności są wybory podejmowane przez osoby mające wyraźnie określone życiowe cele i pasje.

Publikacja, którą czytelnik trzyma w ręku powstała jako jedno z wielu działań Stowarzyszenia Partnerstwo Północnej Jury (PPJ) z siedzibą w Złotym Potoku. PPJ jako organizacja pozarządowa dba o zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, wspiera lokalne inicjatywy i promuje różnorakie formy obywatelskiej aktywności. Niniejsze wydawnictwo jest tego najlepszym przykładem. Mamy nadzieję, że „Echa historii” spotkają się z życzliwym przyjęciem przez czytelników i będą początkiem wspólnego odkrywania bogatej historii Północnej Jury.

Redakcja

Opracowanie:

Joanna Gryl, Marzena Mazanek

Władysław Pitek
kierownik szkoły w Niegowie

Władysław Pitek

Władysław Pitek urodził się 15 sierpnia 1898 r. w Sosnowcu, był synem Franciszka i Katarzyny z domu Marzec. Pochodził z rodziny robotniczej. W roku 1920 brał udział w wojnie polsko – bolszewickiej. W tym samym roku ukończył Seminarium Nauczycielskie Męskie im. Tadeusza Kościuszki w Częstochowie, a następnie Wyższy Kurs Nauczycielski w Sosnowcu w zakresie nauczania muzyki. Pracował w szkołach powszechnych w Koziegłówkach, Lgocie Górnej i w Jaworzniku. W 1921 roku zawarł związek małżeński z nauczycielką Łucją (Lucyną) Matyją. Mieli czworo dzieci: urodzonego w roku 1922 syna Mariana, urodzoną w roku 1924 córkę Irenę, urodzonego w roku 1928 syna Jerzego oraz urodzoną w roku 1930 córkę Zofię [1 :91]. W latach 1929 – 39 pełnił funkcję Kierownika Publicznej Szkoły Powszechnej w Niegowie. W tym czasie zwracał szczególną uwagę na wysoki poziom nauczania. Sam uczył matematyki i śpiewu, a także prowadził chór szkolny. Mając na uwadze rozwój fizyczny uczniów, codziennie przed lekcjami na boisku szkolnym prowadził 10 – minutową gimnastykę. Często organizował wycieczki krajoznawcze po Jurze. Urządzał przedstawienia i jasełka oraz uroczyste akademie z okazji świąt państwowych. Wspólnie z organistą – panem Stefanem Frączkiem – prowadził z dorosłymi mieszkańcami Niegowy amatorski zespół teatralny, w który również sam występował. Władysław Pitek był człowiekiem wesołym i towarzyskim, lubianym przez dzieci, młodzież i dorosłych. Powszechnie znane było jego poczucie humoru oraz życzliwe usposobienie. Uwielbiał płatać znajomym figle, zwłaszcza na prima-aprillis, w śmigus - dyngus lub przy innych okazjach. Bardzo dobrze czuł się w Niegowie i kochał swoją pracę. Dbał o rozwój dzieci i młodzieży. Interesował się stanem technicznym budynku szkolnego, który za jego sprawą został rozbudowany. Władysław Pitek był również wspaniałym mężem i ojcem. W pobliżu szkoły prowadził własne gospodarstwo.

Przez 10 lat żył w Niegowie wraz ze swoją rodziną spokojnie i szczęśliwie. W 1931 roku przeszedł przeszkolenie wojskowe w batalionie podchorążych rezerwy piechoty nr 2 w Biedrusku. Władysław Pitek został zmobilizowany podczas wojny w 1939 r. i otrzymał rozkaz stawienia się w Krakowie dnia 2 września. Jego jednostką macierzystą był 27 Pułk Piechoty w Częstochowie, ale w 1939 roku przydzielono

go do 20 Pułku Piechoty w Krakowie [1 : 91]. Z listu do rodziny wynikało, że nie dojechał do Krakowa, gdyż trwały już działania wojenne. Został wcielony do 53 Batalionu Wartowniczego w Będzinie.

W nieznanych okolicznościach dostał się do niewoli sowieckiej i do obozu w Kozielsku. Pani Łucja Pitek codziennie oczekiwała wiadomości od męża. Wreszcie 3 stycznia 1940 roku przyszedł jedyny list z Kozielska z datą 24 listopada 1939 roku. Rodzina przez wiele lat próbowała odnaleźć Władysława Pitka poprzez Polski Czerwony Krzyż, jednak ślad po nim zaginął. Dziś wiemy jaki spotkał go los. Z informacji jakie otrzymała rodzina w 1991 roku od Polskiego Czerwonego Krzyża wynika, iż Pitek Władysław urodzony w 1898 roku (syn Franciszka) przebywający w obozie dla jeńców wojennych w Kozielsku, figuruje na wykazie nr 036/2 z dnia 16 kwietnia 1940 roku sporządzonym przez NKWD w Moskwie. Należy przyjąć, że został zamordowany w Katyniu na przełomie kwietnia i maja 1940 roku.

Bibliografia:

1. *Mężom i ojcom naszym*, pod redakcją Tomasza Mysłka i Zbigniewa Ziętała, Stowarzyszenie Rodzina Katyńska w Częstochowie, 2006.

Wykorzystane materiały udostępniła Dyrektor Szkoły Podstawowej w Niegowie mgr Elżbieta Szczepańczyk.

*Władysław Pitek z żoną Lucyną, córkami Ireną i Zofią
oraz z synami Marianem i Jerzym*

Uczniowie i nauczyciele Szkoły Powszechnej w Niegowie. Od lewej siedzą: p. Waclawczyk, p. Władysław Pitek, p. Waclawczykowa, osoba nieznana, p. Lucyna Pitek

Szkoła Powszechna w Niegowie w 1929 roku. Zdjęcie przedstawia księdza Bolesława Kotnowskiego, nauczycielkę Lucynę Pitkę, kierownika szkoły Władysława Pitkę z uczniami

Pamiątkowe zdjęcie nauczycieli z uczniami. Od lewej siedzą: Genowefa Gołańska, Lucyna Pitek, ks. Władysław Borek, osoba nieznana, p. Waclawczykowa, p. Waclawczyk

Tablica pamiątkowa znajdująca się w budynku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. Jana Pawła II w Niegowie

KURATORJUM
OKRĘGU SZKOLENIOGO KRAKOWSKIEGO
W KRAKOWIE.

Data 10 Czerwiec 1927

Nr. I. 22055/30.
Dekret ustalenia.

Do

Pana Włodzisława Pitkasa
nauczyciela publicznej szkoły powszechnej

w Mięgorzowej
powiecie zawierciańskim

Niniejszem stwierdzam, iż z dniem 1 stycznia 1927 r. na podstawie ustępu 2 art. 143 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 402) stał się Pan stałym w rozumieniu ustawy nauczycielem publicznych szkół powszechnych.

Wobec powyższego zgodnie z postanowieniem art. 143 powołanej ustawy wydaję Panu niniejszy dekret ustalenia.

Kurator Okręgu Szkolnego:

[Signature]
/Dr. E. Kupczyński./

Data złożenia przysięgi służbowej

Bolesławca, dnia 25 października 1927 r.

[Signature]
Inspektor Szkół
podpis wpisującego.

Przysięga powyższą saliczoną, jako przysięgę na zasadzie art. 14 wyżej przytoczonej ustawy.-

Nr. 10205/38

Pan Władysław Pitak
kierownik (staszyciel) publicznej szkoły powsz. Nr. -

w Niegowie.

Zawiadamiam, że na podstawie § 2 rozporządzenia
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia
12 lipca 1938 r. o przemianowaniu dyrektorów i nauczycieli
państwowych gimnazjów, oraz kierowników i nauczycieli pub-
licznych szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. P. i O. P. Nr. 8,
poz. 219), stał(a) się Pan(ó) z dniem 15 listopada 1937 r. kierowni-
kiem ~~staszycielem~~ publicznej szkoły powszechnej stopnia III-
Nr. - w Niegowie pow. nowogrodzkiego

INSPEKTOR SZKOLNY

Stanisław Luchowiec

.Powązkowska 44.

Warszawa, dnia 16.02.1991r.

MP. Zofia Rudzka
ul. Płanctowska 73 1/5
07-200 Kępcierzyna -koście

LE/1462/2/91

Uprzejmie informujemy, że na listach rysyjskich-
CFIAR obozu KOBIELEK str. 539, poz. 50, akta nr. 3807,
figuruje: PITKE WLADYSLAW SYN FRANCISZKA URŁ, w 1898r. .
Lista nr. 036/2 z dnia 16 kwietnia 1940r. Są to wszystkie dane, jakie
zawierają listy rosyjskie i jakie posiadamy.
List Pani przekażemy do PCK Wwa, który Rodzinom wysyła urzędowe
potwierdzenia.

Lączymy pozdrowienia.

Ps. wysyłamy deklarację ,którą po wypełnieniu prosimy przysłać na adres:
"Rodzina Katyńska"
ul. Powązkowska 44
01-797 Warszawa na ręce Pani Wandy Lewickiej.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY
BIURO INFORMACJI I POSZUKIWAN
Nr - D - Inf - 50505/Z

Bank Gólski z siedzibą w Gdańsku
IV Oddział Warszawa
Nr konta 300009-4444-132

Warszawa, dnia 1991-06-14
Mokotowska 14, Tel. 28-52-01
Adres pocztowy:
00-930 Warszawa, skrytka poczt. Nr 47

Pani
Zofia RUDZIKA
ul. Piastowska 73 A m 5
47-200 Kędzierzyn Koźle

Odpowiadając na list Pani skierowany do "Rodziny Katyńskiej" w Warszawie w sprawie uzyskania zaświadczenia potwierdzającego śmierć w Katyniu PITEK Władysława ur. 16.VIII.1898r. s. Franciszka i Katarzyny przekazujemy posiadane informacje:

P I T E K Władysław ur. 1898r. s. Franciszka przebywający w obciznie dla jeńców wojennych w Kosielsku figuruje na wykazie nr O36/2 z dn. 16.IV.1940r. / str. 539 poz. 50 /sporządzonym przez NKWD w Moskwie z poleceniem przekazania do dyspozycji szefa Zarządu NKWD Smoleńskiej Obł.

Nr akt sprawy: 3807

Należy przyjąć, że PITEK Władysław ur. 16.VIII.1898r. s. Franciszka został zamordowany w Katyniu w okresie kwiecień-maj 1940r.

Podstawa: L.Str. POK-73050

kserokopie dokumentów przekazanych w kwietniu 1990r. przez władze państwowe.

RB

Kierownik Biura
Informacji i Poszukiwań

/ Elżbieta Rejz /

W skład cyklu „ECHA HISTORII”
wchodzi opracowania:

Echa Historii - Janów •
Echa Historii - Koziągłowy •
Echa Historii - Lelów •
Echa Historii - Mstów •
Echa Historii - Niegowa •
Echa Historii - Olsztyn •
Echa Historii - Poraj •
Echa Historii - Przyrów •
Echa Historii - Żarki •

WYCIĄG ARTU ZŁĘCIA

Wydawca: Stowarzyszenie Partnerstwo Północnej Jury,
Złoty Potok ul. Kościuszki 7 www.jura-ppj.pl

Autor opracowania: Gryl Joanna
Mazanek Marzena

Zespół Redakcyjny:
Lelowskie Towarzystwo Historyczno-Kulturalne:
Nowak Marian
Bryła Zbigniew
Skrzypczyk Mirosław
oraz
Palarz Halina

Opracowanie graficzne: Piotr Napora www.endizajn.com

Skład, przygotowanie do druku i druk:
Drukarnia Złoty Potok, ul. Kościuszki 90, tel. 502 773 760

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Europa inwestująca w obszary wiejskie
 Publikacja opracowana przez Stowarzyszenie Partnerstwo Północnej Jury
 Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4-LEADER
 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
 Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi